

Rafael

SLOVENSKO DUŠNO PASTIRSTVO V AVSTRALIJI

SLOVENSKI MISIJON V SYDNEYU:

p. Darko Žnidaršič, OFM,
311-313 Merrylands Road,
Merrylands NSW 2160

Poštne pošiljke na: PO BOX 280,
Merrylands NSW 2160

(02) 9637 7147 Fax (02) 9682 7692

Email: darko.znidarsic@parracatholic.org;

slomission.sydney@gmail.com

www.glasslovenije.com.au/versko-sydney.htm

SLOVENSKI MISIJON V MELBOURNU:

p. Simon Peter Brelec OFM,

p. David Šrumpf OFM

19 A'Beckett st., Kew VIC, 3101.

(03)9853 7787

Email: p.simonpeter@gmail.com

p.david.ofm@gmail.com;

slomission.melbourne@gmail.com

Poštne pošiljke na PO Box 197, Kew VIC 3101.

Isti naslov za uredništvo »MISLI«

E-mail: slomission.misli@gmail.com

www.glasslovenije.com.au/versko-melbourne.htm.

SLOVENSKI MISIJON V ADELAIDI:

p. David Šrumpf OFM

Holy Family Slovenian Mission, 47 Young Ave.,
West Hindmarsh, SA 5007

Poštne pošiljke na: PO Box 156, Welland, SA 5007

Za telefonski pogovor prosimo, pokličite v

Melbourne - Kew na zgornje številke.

(08) 8121 3869, (08) 8346 9674

Email: slomission.adelaide@gmail.com

www.glasslovenije.com.au/versko-adelaide.htm.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste pomagali pri izdaji nove številke »Rafaela«.

Hvala tudi vsem, ki ste ali še boste dali svoj dar slovenski cerkvi sv. Rafaela,

kot pomoč za vzdrževanje cerkve in dvorane.

Hvala vsem sponzorjem, ki so omogočili zrebanje.

RAFAEL je občasno glasilo slovenske cerkve sv. Rafaela in Sydneyu in dušnega pastirstva v NSW, ACT, WA in QLD.
Naslov 311-313 Merrylands Road, 2160 Merrylands, NSW (vokal Warwick Rd.). Poštne pošiljke na PO Box 280,
Merrylands, NSW 2160. ☎ (02)9637 7147, Faximile (02)9682 7692 Mobile 0409 074-760;

E-mail: pater.darko@gmail.com

IZ VSEBINE TE STEVILKE

- 3 Papež Frančišek ustanovil dan starih staršev in starejših
- 7 Message of Pope Francis for the 1st World Day for Grandparents
- 10 Molitev - Prayer
- 11 "Zlati Sveti Rafael v Merrylandsu"
- 12 Spominjamo se - Rafael pred 50 leti (p. Valerijan)
- 13 Dialog in zaupanje - narediti nekaj lepega in dobrega (škof dr. Anton Jamnik)
- 19 PIRHOVANJE
- 20 Prejem zakramentov; Naši pokojni
- 22 Od postaje do postaje (Joško Kragelj)
- 26 Veliki teden in velika noč 2022
- 27 Dobrote in nasveti: Buhteljni
- 30 Dobra volja naj velja!
- 31 Oglasi; voščilo
- 32 Mt. Pritchard: Cerkev Karmelske M. B.

Slika zgoraj: Sv. maša ob 35-letnici cerkve sv. Rafaela in sv. birmo, 9.11.2008. Obiskala sta nas škof Metod Pirih (+ 23.3.2021) in provincial p. dr. Viktor Papež.

Spodaj: "Zlati Sv. Rafael" - praznovanje 50-letnice naše cerkve in misijona 19.3.2022.

PAPEŽ FRANČIŠEK USTANOVIL DAN STARIH STARŠEV IN STAREJŠIH

V torek, 22. junija 2021, je papež Frančišek izdal sporočilo, posnel video sporočilo in sestavil svojo molitev za svetovni dan starih staršev in ostarelih, ki ga obhajamo četrto nedeljo v juliju, lani 25., letos 24. julija.

»JAZ SEM S TEBOJ VSE DNI«

Dragi dedki, drage babice!

»Jaz sem s teboj vse dni« (prim. Mt 28,20) je obljuba, ki jo je Jezus dal učencem, preden se je dvignil v nebo in ki jo danes ponavlja

tudi Vam, dragi dedki, drage babice. »Jaz sem s teboj vse dni« so besede, ki Vam jih kot rimski škof in kot eden od starejših želim nameniti ob tem prvem Svetovnem dnevu starih staršev in starejših: celotna Cerkev vam je blizu - povejmo bolje, nam je blizu: skrbi za Vas, ima Vas rada in Vas noče pustiti samih!

Dobro vem, da to sporočilo prihaja k Vam v težkem času: pandemija je bila nepričakovana in besna nevihta, trda preizkušnja, ki je prizadela življenje vseh, posebno nas, starejše. Mnogi med nami so zboleli, veliko jih je umrlo, ali pa so videli, kako je ugasnilo življenje njihovih sozakoncev ali njihovih dragih. Številni ljudje so bili dolgo časa odrezani drug od drugega, osamljeni.

Gospod pozna vsako naše trpljenje tega časa. Blizu je tistim, ki doživljajo boleče izkustvo zavrženosti; **do naše osamljenosti** – ki jo je pandemija naredila še hujšo – **ni ravnodušen**. Izročilo pripoveduje, da je bil tudi sv. Joahim, Jezusov dedek, izključen iz svoje skupnosti, ker ni imel otrok; njegovo življenje, kakor tudi življenje njegove žene Ane, so imeli za nekoristno. Gospod pa mu je poslal angela, da ga je potolažil. Ko je žalosten ostal zunaj mestnih vrat, se mu je prikazal Gospodov odposlanec, da bi mu rekel: »Joahim, Joahim! Gospod je uslišal tvojo vztrajno molitev.« Zdi se, da Giotto na eni od svojih slovitih fresk prizor postavlja v noč, v eno od tistih številnih noči brez spanja, ki so polne spominov, skrbi in želja, ki smo jih mnogi od nas vajeni. A tudi takrat, ko se vse zdi temno, kot v teh mesecih pandemije, Gospod že naprej pošilja angele, da tolažijo našo osamljenost in nam ponavljajo: »Jaz sem s teboj vse dni.« To govori tebi, to govori meni, to govori vsem. To je smisel tega dneva, za katerega sem želel, da bi se prvič obhajal ravno letos (2021, op.), po dolgi osami in še vedno počasnem okrevanju družbenega življenja: da bi vsak dedek in vsaka babica, vsak starejši človek – posebno tisti med nami, ki so bolj sami – dobil obisk angela! Včasih bodo imeli obraze naših vnukov, drugič obraze naših domačih, naših starih prijateljev ali tistih, ki smo jih spoznali prav v tem težkem času. V tem obdobju smo se naučili razumeti, kako pomembni so za vsakega izmed nas objemi in obiski, in kako me žalosti, ker ponekod to še vedno ni mogoče!

Bog pa nam pošilja svoje glasnike tudi po Božji besedi, za katero skrbi, da je v življenju nikoli ne pogrešamo. Vsak dan beremo neki evangelijski odlomek, molimo psalme, beremo preroke. Gospodova zvestoba nas bo ganila. Sveto pismo nam bo pomagalo tudi razumeti tisto, kar Gospod danes zahteva od našega življenja. On namreč pošilja delavce v svoj vinograd ob vsaki uri dneva (prim. Mt, 20,1-16), v vsakem življenjskem obdobju. Sam lahko povem, da sem klic, da bi postal rimski škof, dobil, ko sem tako rekoč dosegel starost za upokožitev in sem si že predstavljal, da ne bom mogel več narediti veliko novega. Gospod nam je vedno blizu, vedno, z novimi povabili, z novimi besedami, s svojo tolažbo, vendar nam je vedno blizu. Vi veste, da je Gospod večen in ne gre nikoli v pokoj, nikdar.

V Matejevem evangeliju Jezus reče apostolom: »*Pojdite torej in naredite vse narode za moje učence: krščujte jih v ime Očeta in Sina in Svetega Duha in učite jih izpolnjevati vse, kar koli sem vam zapovedal*« (28,19-20). Te besede so namenjene tudi nam danes in nam pomagajo bolje razumeti, da je naša poklicanost varovati korenine, posredovati vero mladim in poskrbeti za majhne. Dobro poslušajte: kaj je naša poklicanost danes, pri naših letih? Varovati korenine, posredovati vero mladim in poskrbeti za majhne. Ne pozabite tega.

Ni pomembno, koliko si star, če še delaš ali ne, če si ostal sam ali imaš družino, če si babica ali dedek postal že mlad ali bolj v letih, če si še vedno samostojen ali potrebuješ pomoč, saj ne obstaja starost za upokožitev od naloge oznanjevanja evangelija, od naloge posredovanja izročila vnukom. Podati se moramo na pot in predvsem izstopiti iz sebe, da bi začeli nekaj novega.

Tudi zate torej obstaja prenovljena poklicanost v ključnem trenutku zgodovine. Vprašal se boš: kako je to mogoče? Moje moči se iztekajo in ne verjamem, da bi lahko kaj prida storil. Kako se lahko začnem obnašati drugače, ko pa je navada postala pravilo mojega življenja? Kako se lahko posvetim najbolj ubogim, ko imam že toliko skrbi za svojo družino? Kako lahko razširim pogled, če mi ne dovolijo niti oditi iz prebivališča, v katerem živim? Ali moja osamljenost ni pretežka skala?

Jezus sam je slišal takšno vprašanje od Nikodema, ki ga je vprašal: »*Kako se more človek roditi, če je star?*« (Jn 3,4) **To se lahko zgodi, odgovori Gospod, če odpremo svoje srce delovanju Svetega Duha, ki veje, kjer hoče. Sveti Duh gre v svobodi, ki jo ima, povsod in dela, kar hoče.**

Kot sem večkrat ponovil, iz krize, v kateri je svet, ne bomo izšli enaki: izšli bomo boljši ali slabši. In »Bog daj, [...] da ne bi to bil še eden v vrsti hudih zgodovinskih dogodkov, iz katerega se nismo bili sposobni ničesar naučiti. Da ne bi pozabili starejših, ki so umrli zaradi pomanjkanja respiratorjev [...] Da tako velika bolečina ne bi bila zaman; da bi se predali drugačnemu življenju in bi enkrat za vselej odkrili, da imamo vsi potrebe in smo dolžniki drug drugemu, da bi se prerodili vsi obrazi človeštva« (Vsi smo bratje, 35). Nihče se ne reši sam. Dolžniki smo drug do drugega. Vsi smo bratje.

V tej perspektivi bi ti rad povedal, da si potreben, da bi v bratstvu in družbenem prijateljstvu gradili jutrišnji svet: svet, v katerem bomo živeli – mi s svojimi otroki in vnuki – ko se bo nevihta umirila. Vsi »moramo biti dejaven del rehabilitacije in podpore ranjeni družbi« (prav tam, 77). Med različnimi oporniki, ki morajo podpreti to novo gradnjo, so trije, ki jih bolje kot drugi znaš postaviti ti. Trije oporniki: sanje, spomin

in molitev. Gospodova bližina bo tudi najbolj krhkim med nami dala novo moč, da se podajo na novo pot po poteh sanj, spomina in molitve.

Prerok Joel je nekoč izrekel tole obljubo: »*Vaši starčki bodo sanjali sanje, vaši mladeniči bodo gledali videnja*« (Jl 3,1). Prihodnost sveta je v tej zavezi med mladimi in starejšimi. Kdo, če ne mladi, lahko sprejme sanje starejših in jih ponese naprej? Vendar je za to treba še naprej sanjati: v naših sanjah o pravičnosti, miru, solidarnosti se skriva možnost, da bodo naši mladi imeli nova videnja in bomo lahko skupaj zgradili prihodnost. Potrebno je, da tudi ti pričaš, da lahko prenovljeni izidemo iz doživetja preizkušnje. Prepričan sem, da ne bo edina, saj si jih v svojem življenju imel že veliko in ti je uspelo priti iz njih. Iz tistega doživetja se nauči, da boš tudi sedaj prišel iz preizkušnje.

Sanje so zaradi tega prepletene s spominom. Mislim na to, kako dragocen je boleči spomin na vojno in koliko se lahko novi rodovi iz njega naučijo o vrednosti miru. In to moraš posredovati ti, ki si doživel bolečino vojne. Spominjanje je resnično poslanstvo vsakega starejšega človeka: spominjanje in prinašanje spomina drugim. Edith Bruck, ki je preživela dramo šoaha, je dejala, da »je celo razsvetliti eno samo vest vredno truda in bolečine, da se ohrani spomin na tisto, kar je bilo – in nadaljuje – Spominjati se zame pomeni živeti.« Mislim tudi na svoje stare starše in na tiste med vami, ki ste morali emigrirati in veste, kako težko je zapustiti svoj dom, kot mnogi to počnejo še danes v iskanju prihodnosti. Morda imamo nekatere izmed njih ob sebi in skrbijo za nas. Ta spomin lahko pomaga graditi bolj človeški, bolj sprejemajoč svet. **Brez spomina pa ni mogoče graditi; brez temeljev ne boste nikoli zgradili hiše. Nikoli. Temelj življenja pa je spomin.**

Končno molitev. Kot je nekoč dejal moj predhodnik papež Benedikt, svetniški starček, ki še naprej moli in dela za Cerkev: »Molitev starejših lahko zavaruje svet, in mu morda pomaga bolj učinkovito kot trud mnogih«. To je dejal skoraj na koncu svojega papeževanja, leta 2012. Lepo je. Tvoja molitev je zelo dragocen vir: to so pljuča, ki se jim Cerkev in svet ne moreta odpovedati (prim. Apostolska spodbuda Veselje evangelija, 262). Zlasti v tem času, ki je za človeštvo tako težak, ko vsi v istem čolnu prečkamo viharo morje pandemije, tvoja prošnja za svet in za Cerkev ni zaman, ampak vsem kaže mirno zaupanje v pristanek.

Draga babica, dragi dedek, ob zaključku tega sporočila bi tudi Vama rad pokazal zgled blaženega – in kmalu svetega – Charlesa de Foucaulda. Živel je kot puščavnik v Alžiriji in je v tem obrobem okolju izražal »željo, da bi bil brat vsakemu človeškemu bitju« (okrožnica Vsi smo bratje, 287). Njegovo življenje nam kaže, kako je mogoče tudi v samoti svoje puščave prositi za uboge vsega sveta in v resnici postati univerzalni brat in univerzalna sestra.

Gospoda prosim, da bi tudi vsakdo izmed nas po njegovem zgledu razširil svoje srce in ga naredil občutljivo za trpljenje najmanjših in sposobno za prošnjo zanje. Naj se vsak izmed nas nauči ponavljati vsem, zlasti pa najmlajšim, besede tolažbe, ki smo jih danes slišali kot namenjene nam: »Jaz sem s teboj vse dni.« Naprej in pogum! Naj vas Gospod blagoslovi.

Rim, sv. Janez v Lateranu, 31. maj, praznik Marijinega obiskanja 2021

FRANČIŠEK

Bogu hvala za življenjsko sporočilo papeža Frančiška ob prvem svetovnem dnevu starih staršev in ostarelih! Papež Frančišek je zares zelo praktičen dušni pastir človeštva, ker vključuje v Jezusovo odrešenje prav vse ljudi. Sam je star že 85 let in dobro ve iz lastne izkušnje, kaj prinaša starost in bolezen. V starejših letih življenja pa ni nujno, da si zagrenjen, žalosten, vase zagledan in sebičen, ampak tvoja starost ti lahko prinaša veselje in srečo, če si velikodušen, potrpežljiv, usmiljen, moder in globoko veren. Papež Frančišek posebej poudarja, da imate tudi stari starši pomembno poslanstvo v vaši družini, ko s svojim lepim zgledom

lahko zelo vplivate na svoje otroke in vnuke. Veliko življenjsko resnico razodevajo naši slovenski pregovori:

»Jabolko ne pade daleč od drevesa! Kakršen oče – takšen sin, kakršna mati – takšna hči! Ti očeta do praga, sin bo pa tebe porinil čez prag!« Tudi v modrostnih knjigah Stare zaveze je zelo poudarjeno usmiljenje do očeta in matere. To usmiljenje pri Bogu nikoli ne bo pozabljeno!

Dragi stari starši, dedki in babice! Vaše življenje je zelo dragoceno, če tudi svoja starejša leta in trpljenje darujete za svoje otroke in vnuke. Tudi s svojo prepričljivo besedo, ki temelji na vašem krščanskem življenju lahko pozitivno vplivate na svoj mladi rod.

V Rusiji, kjer je dolgo časa vladal stalinizem in komunizem, ki je skušal docela zatreti krščansko vero, so vztrajno in pogumno ohranjale vero ruske babuške – stare matere. S svojo molitvijo, dobroto, ljubeznijo in živo vero so pomagale svojim otrokom in vnukom, da so v srcu ohranili ljubezen do Boga in pravoslavne Cerkve. Devica Marija je že v Fatimi napovedala, da bo v Rusiji mnogo gorja, ki ga bo povzročilo brezboštvo, a prišlo bo do popolnega spreobrnjenja Rusije. K temu spreobrnjenju Rusije so ogromno pripomogle ruske babuške. V tej ogromni državi je komunizem razpadel, berlinski zid v Nemčiji so porušili in sedaj so cerkve v tej veliki državi polne vernikov, ki slavijo Boga in se priporočajo Mariji Bogorodici.

Dragi stari očetje in matere! Po besedah papeža Frančiška ima vaše življenje smisel, če ga boste uporabili za dobro. V molitvi se radi priporočajte staršem Božje Matere Marije – svetemu Joahimu in sveti Ani, da bi v slovenskem narodu in slovenski državi ter med Slovenci v zamejstvu in po svetu prišlo do pomladi krščanstva, da bi Slovenija in Slovenci krščansko oživeli in cenili vse vrednote, ki nam omogočajo ohraniti naš narod pod Triglavom!

MAKS IPAVEC, župnik, Begunje pri Cerknici

(Prim. Jernejev zvon, župnijski list župnije Begunje pri Cerknici 8/2021, 1-4)

MESSAGE OF HIS HOLINESS POPE FRANCIS FOR THE FIRST WORLD DAY FOR GRANDPARENTS AND THE ELDERLY, 25 July, 2021

“I AM WITH YOU ALWAYS”

Dear Grandfathers and Grandmothers, Dear Elderly Friends,

“I am with you always” (Mt 28:20): this is the promise the Lord made to his disciples before he ascended into heaven. They are the words that he repeats to you today, dear grandfathers and grandmothers, dear elderly friends. “I am with you always” are also the words that I, as Bishop of Rome and an elderly person like yourselves, would like to address to you on this first World Day of Grandparents and the Elderly. The whole Church is close to you – to us – and cares about you, loves you and does not want to leave you alone!

I am well aware that this Message comes to you at a difficult time: the pandemic swept down on us like an unexpected and furious storm; it has been a time of trial for everyone, but especially for us elderly persons. Many of us fell ill, others died or experienced the death of spouses or loved ones, while others found themselves isolated and alone for long periods.

The Lord is aware of all that we have been through in this time. He is close to those who felt isolated and alone, feelings that became more acute during the pandemic. Tradition has it that Saint Joachim, the grandfather of Jesus, felt estranged from those around him because he had no children; his life, like that of his wife Anne, was considered useless. So the Lord sent an angel to console him. While he mused sadly outside the city gates, a messenger from the Lord appeared to him and said, “Joachim, Joachim! The Lord has heard your insistent prayer”. [1] Giotto, in one of his celebrated frescoes, [2] seems to set the scene at night, one of those many sleepless nights, filled with memories, worries and longings to which many of us have come to be accustomed.

Even at the darkest moments, as in these months of pandemic, the Lord continues to send angels to console our loneliness and to remind us: “I am with you always”. He says this to you, and he says it to me. That is the meaning of this Day, which I wanted to celebrate for the first time in this particular year, as a long period of isolation ends and social life slowly resumes. May every grandfather, every grandmother, every older person, especially those among us who are most alone, receive the visit of an angel!

At times those angels will have the face of our grandchildren, at others, the face of family members, lifelong friends or those we have come to know during these trying times, when we have learned how important hugs and visits are for each of us. How sad it makes me that in some places these are still not possible!

The Lord, however, also sends us messengers through his words, which are always at hand. Let us try to read a page of the Gospel every day, to pray with the psalms, to read the prophets! We will be comforted by the Lord’s faithfulness.

The Scriptures will also help us to understand what the Lord is asking of our lives today. For at every hour of the day (cf. Mt 20:1-16) and in every season of life, he continues to send labourers into his vineyard. I was called to become the Bishop of Rome when I had reached, so to speak, retirement age and thought I would not be doing anything

new. The Lord is always – always – close to us. He is close to us with new possibilities, new ideas, new consolations, but always close to us. You know that the Lord is eternal; he never, ever goes into retirement.

In Matthew's Gospel, Jesus tells the Apostles, "Go therefore and make disciples of all nations, baptising them in the name of the Father and of the Son and of the Holy Spirit, teaching them to observe all that I have commanded you" (28:19-20). These words are also addressed to us today. They help us better understand that our vocation is to preserve our roots, to pass on the faith to the young, and to care for the little ones. Think about it: what is our vocation today, at our age? To preserve our roots, to pass on the faith to the young and to care for the little ones. Never forget this.

It makes no difference how old you are, whether you still work or not, whether you are alone or have a family, whether you became a grandmother or grandfather at a young age or later, whether you are still independent or need assistance. Because there is no retirement age from the work of proclaiming the Gospel and handing down traditions to your grandchildren. You just need to set out and undertake something new.

At this crucial moment in history, you have a renewed vocation. You may wonder: How this can be possible? My energy is running out and I don't think I can do much. How can I begin to act differently when habit is so much a part of my life? How can I devote myself to those who are poor when I am already so concerned about my family? How can I broaden my vision when I can't even leave the residence where I live? Isn't my solitude already a sufficiently heavy burden? How many of you are asking just that question: Isn't my solitude already a sufficiently heavy burden? Jesus himself heard a similar question from Nicodemus, who asked, "How can a man be born when he is old?" (Jn 3:4). It can happen, the Lord replies, if we open our hearts to the working of the Holy Spirit, who blows where he wills. The Holy Spirit whose freedom is such that goes wherever, and does whatever, he wills.

As I have often observed, we will not emerge from the present crisis as we were before, but either better or worse. And "God willing... this may prove not to be just another tragedy of history from which we learned nothing... If only we might keep in mind all those elderly persons who died for lack of respirators... If only this immense sorrow may not prove useless, but enable us to take a step forward towards a new style of life. If only we might discover once for all that we need one another, and that in this way our human frailty can experience a rebirth" (Fratelli Tutti, 35). No one is saved alone. We are all indebted to one another. We are all brothers and sisters.

Given this, I want to tell you that you are needed in order to help build, in fraternity and social friendship, the world of tomorrow: the world in which we, together with our children and grandchildren, will live once the storm has subsided. All of us must "take an active part in renewing and supporting our troubled societies" (ibid., 77). Among the pillars that support this new edifice, there are three that you, better than anyone else, can help to set up. Those three pillars are dreams, memory and prayer. The Lord's closeness will grant to all, even the frailest among us, the strength needed to embark on a new journey along the path of dreams, memory and prayer.

The prophet Joel once promised: "Your old men shall dream dreams, and your young men will have visions" (3:1). The future of the world depends on this covenant between

young and old. Who, if not the young, can take the dreams of the elderly and make them come true? Yet for this to happen, it is necessary that we continue to dream. Our dreams of justice, of peace, of solidarity can make it possible for our young people to have new visions; in this way, together, we can build the future. You need to show that it is possible to emerge renewed from an experience of hardship. I am sure that you have had more than one such experience: in your life you have faced any number of troubles and yet were able to pull through. Use those experiences to learn how to pull through now.

Dreams are thus intertwined with memory. I think of the painful memory of war, and its importance for helping the young to learn the value of peace. Those among you who experienced the suffering of war must pass on this message. Keeping memory alive is a true mission for every elderly person: keeping memory alive and sharing it with others. Edith Bruck, who survived the horror of the Shoah, has said that "even illuminating a single conscience is worth the effort and pain of keeping alive the memory of what has been." She went on to say: "For me, memory is life." [3] I also think of my own grandparents, and those among you who had to emigrate and know how hard it is to leave everything behind, as so many people continue to do today, in hope of a future. Some of those people may even now be at our side, caring for us. These kinds of memory can help to build a more human and welcoming world. Without memory, however, we will never be able to build; without a foundation, we can never build a house. Never. And the foundation of life is memory.

Finally, prayer. As my predecessor, Pope Benedict, himself a saintly elderly person who continues to pray and work for the Church, once said: "the prayer of the elderly can protect the world, helping it perhaps more effectively than the frenetic activity of many others." [4] He spoke those words in 2012, towards the end of his pontificate. There is something beautiful here. Your prayer is a very precious resource: a deep breath that the Church and the world urgently need (cf. *Evangelii Gaudium*, 262). Especially in these difficult times for our human family, as we continue to sail in the same boat across the stormy sea of the pandemic, your intercession for the world and for the Church has great value: it inspires in everyone the serene trust that we will soon come to shore.

Dear grandmother, dear grandfather, dear elderly friends, in concluding this Message to you, I would also like to mention the example of Blessed (and soon Saint) Charles de Foucauld. He lived as a hermit in Algeria and there testified to "his desire to feel himself a brother to all" (Fratelli Tutti, 287). The story of his life shows how it is possible, even in the solitude of one's own desert, to intercede for the poor of the whole world and to become, in truth, a universal brother or sister.

I ask the Lord that, also through his example, all of us may open our hearts in sensitivity to the sufferings of the poor and intercede for their needs. May each of us learn to repeat to all, and especially to the young, the words of consolation we have heard spoken to us today: "I am with you always"! Keep moving forward! May the Lord grant you his blessing.

FRANCIS

Rome, Saint John Lateran, 31 May 2021, Feast of the Visitation of the Blessed Virgin Mary
(<https://www.vatican.va/content/francesco/en/messages/nonmi/documents/20210531-messaggio-nonni-anziani.html>)

MOLITEV PAPEŽA FRANČIŠKA ZA PRVI SVETOVNI DAN STARIH STARŠEV IN STAREJŠIH

Hvala ti, Gospod, ker me tolažiš s svojo bližino. Tudi, ko sem osamljen, si moje upanje in moje zaupanje. Vse od mladosti si ti moja skala in moja trdnjava!

Hvala ti, ker si mi dal družino in me blagoslovil z dolgim življenjem. Hvala za vesele in težke trenutke, za sanje, ki so se mi v življenju uresničile, in za tiste, ki so še pred menoj. Hvala za čas prenovljene rodovitnosti, h kateri me kličeš. Okrepi, o Gospod, mojo vero, da bom ljudem prinašal tvoj mir, uči me sprejemati tiste, ki trpijo bolj kot jaz, da nikoli ne bom nehal sanjati in bom novim rodovom pripovedoval o tvojih čudežih.

Varuj in vodi papeža Frančiška in Cerkev, da bo luč evangelija lahko dosegla vsak kotiček sveta. Pošlji svojega Duha, o Gospod, da bo prenovil zemljo, da se bo vihar pandemije pomiril, da bodo ubogi potolaženi in vojne prenehale.

Podpiraj me, saj sem slaboten in mi pomagaj živeti polno življenje v vseh trenutkih, ki mi jih podarjaš, saj vem, da si vsak dan z menoj, vse dni do konca sveta.

AMEN.

PRAYER FOR THE FIRST WORLD DAY FOR GRANDPARENTS AND THE ELDERLY

I thank You, Lord, for the comfort of Your presence: even in times of loneliness, You are my hope and my confidence, You have been my rock and my fortress since my youth!

I thank You for having given me a family and for having blessed me with a long life. I thank You for moments of joy and difficulty, for the dreams that have already come true in my life and for those that are still ahead of me. I thank You for this time of renewed fruitfulness to which You call me. Increase, O Lord, my faith, make me a channel of your peace, teach me to embrace those who suffer more than me, to never stop dreaming and to tell of your wonders to new generations.

Protect and guide Pope Francis and the Church, that the light of the Gospel might reach the ends of the earth. Send Your Spirit, O Lord, to renew the world, that the storm of the pandemic might be calmed, the poor consoled and wars ended.

Sustain me in weakness and help me to live life to the full in each moment that You give me, in the certainty that you are with me every day, even until the end of the age.

AMEN

“ZLATI SVETI RAFAEL V MERRYLANDSU”

Slovesna sv. maša na praznik sv. Jožefa, 19.3.2022. Somaševala sta p. Simon Peter in p. Darko.

Naši pevci so zapeli himni v dvorani in potem vsi skupaj: "Marija, skozi življenje..."

Predstavniki slovenskih skupnosti iz Sydneya in Canberre in slavnostna torta.

SPOMINJAMO SE - RAFAEL pred 50 leti

VELIKA NOČ 1972 (RAFAEL, leto 7, številka 1, marec 1972)

** Od decemberskega "Rafaela" pa do danes sem prejel lepo število posameznih drov. Skupno jih je v knjigi od 14.12. do 13.3. 227. Za vse te darove bodo dobrotniki prejeli ob koncu finančnega leta potrdila. Darovi so namreč takse prosti. K tem darovom pa je treba prišteti tudi številne rojake, ki so s prostovoljnim delom pomagali graditi cerkev. Mnogi so darovali precej dni, nekateri dosti sobot, neki posameznik pa ima v tem rekord, saj je prišel od rednega nočnega dela v tovarni v Merrylands in delal do popoldneva več mesecev. S tem je prihranil gradbenemu fondu lepo vsoto. Zato temu rojaku in vsem ostalim dobrotnikom v delu ali denarju ISKREN BOG PLAČAJ! Če bi teh požrtvovalnih rojakov ne imeli, bi bila cerkev samo še na papirju. Kot vidite, med prostovoljci ni nobenega imena. To sem storil zato, če enega omenim, se bo gotovo našel še kdo, ki bo mislil, da bi tudi moral biti omenjen, za kar je pomagal. Zato naj velja ta splošna zahvala vsem. Ta omemba ima pa tudi ta namen, da pokaže, da kot skupnost nekaj zmoremo. Vendar naj nihče ne pričakuje hvale in povračila, saj vsi delamo, ali bi vsaj morali delati Bogu v čast in narodu v korist. Pri njem nam pa plačilo prav gotovo ne uide!

KUVERTE ZA NEDELJSKO NABIRKO

Najdete jih zadaj pri vratih v cerkvi v Merrylandsu. Namen teh kuvert je, da vanje daste svoj darovanski dar pri slovenski službi Božji. Kuverte so opremljene s številkami. Vsak paket ima kuverte z isto številko. Prvič napišite ime, da vemo, komu gotova številka pripada. Tako bodo vaši darovi zabeleženi in boste lahko dobili potrdilo (v taksne svrhe).

KAJ PA MISIJONI?

Kar številni rojaki v Sydneyu in sploh v Avstraliji radi prispevajo za misijone. Melbournški Slovenci imajo svojega misijonarja - posinovljenca: to je p. Hugo Delčnjak, sošolec p. Stanka. Že kar precej so mu pomagali pri njegovem napornem misijonskem delu v afriški državi Togo z molitvijo in darovi.

Pred nekaj meseci se mu je pridružil še drugi misijonar, p. Evgen Ketiš (tudi frančiškanski duhovnik). Zato je prišel od nekega rojaka predlog, če bi Sydneyčani posinovili tega novega misijonarja in ga finančno podprli. To je dobra ideja. Bog daj, da bi se je rojaki oklenili. Res je, da imamo sedaj kot najvažnejši projekt dograditev cerkve v Merrylandsu in nato odplačevanje dolga. Pa vendar, je prav, da se včasih tudi okoli sebe ozremo in tudi drugje vidimo potrebo. Recimo, eno je treba storiti in drugega ne opustiti! - Predvsem pa vedimo, da lahko tega novega misijonarja podpiramo z molitvijo, da s tem izprosimo uspehov njegovemu delu med pogani. Bolniki naj bi tudi svoje bolečine darovali v isti namen. Vsak naj premisli in si izbere način podpore, ki jo zmore.

(str. 9)

p. Valerijan Jenko OFM (1972)

Rafael, april 2022

DIALOG IN ZAUPANJE - NAREDITI NEKAJ LEPEGA IN DOBREGA

OB 100-LETNICI ROJSTVA NADŠKOFA DR. ALOJZIJA ŠUŠTARJA IN 30-LETNICI SAMOSTOJNE SLOVENIJE

Ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar se je rodil 14. novembra 1920 v vasi Grmada nad Trebnjem očetu Alojziju in materi Mariji, rojeni Kukenberger, kot prvi izmed desetih otrok. V tistem času je njegova rojstna vas še spadala pod župnijo Dobrnič, zato je bil nadškof krščen v Dobrniču v isti cerkvi kakor 123 let pred njim naš svetniški kandidat Friderik Baraga. Ko je nadškof Šuštar v Trebnjem končal pet razredov ljudske šole, so ga starši zaradi izredne nadarjenosti in pridnosti poslali v Škofove zavode v Šentvid nad Ljubljano. Škofovi zavodi so tako pomembno zaznamovali njegovo življenjsko pot, saj je tu prebil osem let in 1940 maturiral z odliko. Ko je bil kot ljubljanski nadškof leta 1997 upokojen in je na njegovo mesto prišel nadškof dr. Franc Rode, se je preselil v Zavod sv. Stanislava. Svoje spomine na gimnazijska leta je v zavodskem zborniku takole opisal: *"V Škofovih zavodih sem bil od leta 1932 do 1940... Na zavod in gimnazijo imam najlepše spomine, posebno tudi na maturo. Včasih je bilo vse drugače kakor danes, razen tega, da smo imeli tudi takrat izvrstne profesorje, ki so bili vsi duhovniki, z dvema izjemama. (...) Hvaležen sem Bogu, da je prišlo do ponovne oživitve gimnazije, ker je bila velika nevarnost, da bi Zavoda sv. Stanislava ne dobili nazaj."*

Po maturi je dr. Šuštar vstopil v ljubljansko Bogoslovno semenišče in na Teološki fakulteti končal prvi letnik filozofskega študija. Jeseni leta 1941 ga je ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman poslal v Rim v znani zavod Germanik, kjer je na Gregorijani končal filozofske in teološke študije. 27. oktobra 1946 je bil v Rimu posvečen v duhovnika in na praznik Vseh svetih tam tudi daroval novo mašo. Ko je leta 1949 dokončal študij v Rimu - dosegel je licenciat iz filozofije in doktorat iz teologije - je zaradi tuberkuloze po posredovanju prijateljev in dobrotnikov odšel na zdravljenje v Švico. Škof v starodavnem Churu ga je sprejel v službo in ga najprej nastavil za kaplana v znanem letoviškem kraju St. Moritz (1949-1951). Nato je dobil mesto profesorja filozofije in verouka na liceju Maria Hilf v Schwyzu (1951-1963). Potem so ga povabili v Chur, kjer je jeseni 1963 začel bogoslovcem predavati moralno teologijo. Leta 1968 je postal rektor nove Visoke bogoslovne šole v Churu. Istega leta ga je škof Johannes Vonderach imenoval za škofovega vikarja.

V času svojega bivanja v Švici je nadškof Šuštar sprejemal vedno bolj odgovorne službe. Predaval je na bogoslovni šoli, veliko pa je predaval tudi na različnih tečajih za laike v Zurichu in Baslu in tudi po drugih državah: Nemčiji, Avstriji, Italiji in Franciji. Poleg tega pa je opravljal še mnoge druge službe. Bil je referent za tisk pri švicarski škofovski konferenci, predsednik Duhovniškega sveta za škofijo Chur, predsednik uredniškega odbora tednika Kirchenzeitung. Bil je duša sinode v Churu, nato pa še skupne švicarske sinode leta 1972. Od leta 1971 do 1976 je opravljal pomembno službo stalnega tajnika Sveta evropskih škofovskih konferenc (CEE).

Leta 1977 se je vrnil v domovino in bil v začetku leta 1980 imenovan za ljubljanskega nadškofa in metropolita, 13. aprila 1980 pa prejel škofovsko posvečenje.

Letnik 57/1, velika noč

“Božjo voljo spolnjevati” je njegovo škofovsko geslo. Na dan škofovskega posvečenja je v zahvali po maši nadškof Šuštar iz izbranimi besedami povedal, kaj mu pomeni škofovsko posvečenje, in hkrati nakazal svoj program. Med drugim je rekel: *“Škofovsko posvečenje je vidno zakramentalno znamenje in potrditev za služenje Bogu in ljudem, za oznanjevanje evangelija in za življenjsko pričevanje. ‘Božjo voljo spolnjevati’ mi bo geslo in edino veljavno merilo za vse moje vodstveno in pastoralno služenje v Cerkv, za vse prizadevanje in delo za človeka ter za vse odnose do družbe in sveta. To pomeni zame odločenost in pripravljenost, da iskreno in skupaj z vsemi, ki so dobre volje in hočejo pomagati človeku, iščem božjo voljo, tako iz evangelija in nauka Cerkve kakor iz znamenj časa in potreb ljudi ... Spolnjevati božjo voljo mi torej pomeni, da si bom z vsemi močmi prizadeval za resnico, pravičnost, mir in ljubezen, svobodo in srečo, kakor nas uči naš Gospod Jezus Kristus v svoji velikonočni skrivnosti križa, vstajenja in novega življenja.”*

Kako je svoj program izpolnjeval nadškof Šuštar, naj ocenjuje zgodovina. Eno pa je gotovo: v 17 letih škofovske službe se je na njegovo pobudo in prizadevanje marsikaj spremenilo tako v Cerkv na Slovenskem kot v naši družbi. Razmere v Sloveniji so bile v vseh letih njegove škofovske službe zares zahtevne: začel je v času totalitarnega sistema in spremljal počasen prehod v demokracijo. Stalno si je prizadeval, da bi bila Cerkev bolj navzoča v javnem življenju. Znani so njegovi napor, da bi bil božič dela prost dan; prav tako, da bi po domovih za starejše in v bolnišnicah ter v zaporih imeli možnost za duhovno oskrbo. Pri tem je oral ledino, saj je sam šel na prvi obisk, imel prvo mašo. Iz bogatih izkušenj, ki si jih je pridobil v tujini, je dajal smernice za pastoralno delo v Cerkv na Slovenskem in še posebej v ljubljanski nadškofiji. Med drugim je dal pobudo za pastoralni občni zbor ljubljanske nadškofije, čemur sta s svojimi zbori sledili tudi mariborska in koprška škofija; to je bila priprava na vseslovensko sinodo.

Ob birmah in drugih slovesnostih je obiskal vse župnije v svoji škofiji. V času njegove škofovske službe smo doživeli prvi obisk papeža Janeza Pavla II. v Sloveniji. Na njegovo pobudo je bila v okviru Jugoslovanske škofovske konference ustanovljena Slovenska pokrajinska škofovska konferenca, ki je potem nadaljevala delo v samostojni Slovenski škofovski konferenci. Bil je član - večkrat tudi v vodstvu - raznih mednarodnih komisij, svetov in odborov. Znana so njegova prizadevanja pri osamosvajanju Slovenije, k čemur so veliko prispevale njegove zveze s tujino, povezave, ki so se stkale, ko je bil še v Švici in ko je deloval kot tajnik Sveta evropskih škofovskih konferenc. Obdobje, ko sem bil nadškofov tajnik (opomba avtorja: Anton Jamnik, 1990-1994), je bilo zelo razgibano, saj se je v tem času zgodil plebiscit, razglašena je bila samostojna država Slovenija, desetdnevna vojna, priznanje samostojnosti itd. Nadškof se je ves čas na mnoge načine zavzemal in vključeval v to dogajanje, še posebej v vojni za Slovenijo, saj je bilo v tistem času poslanih zelo veliko sporočil (faksov) v tujino, sprejemal je različne tuje delegacije, uporabil vsa osebna (mednarodna) poznanstva, da bi tako pripomogel k čimprejšnjemu končanju vojne. Ta nadškofova državotvorna dejanja so še do danes premalo ovrednotena gotovo tudi zaradi prepočasnega procesa demokratizacije v Sloveniji takrat in tudi danes.

Nadškof je veliko storil za promocijo Slovenije tudi kot predavatelj in ko se je udeleževal raznih mednarodnih srečanj. In še bi lahko naštevali. Pri vsej tej dejavnosti pa je tudi veliko objavljal tako v domačem kot tudi tujem tisku in izdal več knjig. Naštejmo tukaj

samo nekaj pomembnejših naslovov iz njegove izredno obširne bibliografije: De caritate apud Joannem apostolum - doktorska disertacija (Rim 1951), Gewissensfreiheit - Theologische Meditationem (Einsiedeln - Zuerich-Wien 1967), Friede als Auftrag (Luzern 1968), Prenova v Cerkv (1980), Pismo slovenski mladini (1985), Na razpotjih časa (1986), Kako prav živeti (1988), Vest (1991), Katoličani na Slovenskem na prehodu v tretje tisočletje (1992), Sem komu odgovoren (1995), Prehrojena pot - razgovori z Jelko Žmuc-Kušar (1990), Pogovor v vinogradu - Alojz Rebula se pogovarja z nadškofom Alojzijem Šuštarjem ob njegovi petinsedemdesetletnici (1995).

Ljudje zelo različnih prepričanj so ga ves čas, ko je bil še med nami in morda danes vedno bolj, doživljali kot duhovnega človeka, moža močne vere in zaupanja. Velik je bil v vdanem prenašanju trpljenja. Bil je izredno delaven, discipliniran in natančen. Zavedal se je, da je samo s pogovorom mogoče reševati stvari. Pri tem je bil jase in odločen. Širina in odprtost za vse dobro je bila značilnost njegovega značaja, ki mu je pomagala navezovati stike in graditi mostove med različnimi ljudmi in skupinami. Večkrat je poudarjal, da je optimistični realist.

Njegova dolgoletna tajnica s. Mira Rožanc je o nadškofu Šuštarju pred 20 leti zapisala: »Je preprost in potrpežljiv, hvaležen za vsako pozornost. Zase je zelo skromen, do drugih pa velikodušen in darežljiv, saj od njega nihče ne odide praznih rok, kdor potrebuje pomoč, pa naj bo to duhovnik ali berač. Občudovanja vredna so: spoštovanje in pozornost do vsakega človeka, dobrohotnost in razumevanje ter strpnost. Posebno čuteč je do bolnikov in invalidov ter starejših ljudi in do vseh kakor koli trpečih.«

100-letnica rojstva nadškofa Šuštarja in 30-letnica plebiscita (2020)

Ko obhajamo 100-letnico rojstva nadškofa dr. Alojzija Šuštarja, želimo ob mnogih vidikih njegovega življenjskega poslanstva izpostaviti tudi njegovo posebno vlogo kot enega od »očetov slovenske samostojnosti«. Praznovanje njegove obletnice se tako po Božji previdnosti združuje s 30. obletnico plebiscita o samostojni državi Sloveniji in s praznovanjem 30. obletnice razglasitve samostojne države Republike Slovenije (2021), kar pa je priložnost, da se ozremo v zgodovino in še posebej v leta osamosvajanja, ki so bila »milostni dnevi in leta« slovenskega naroda, kot je rad poudarjal v svojih pismih in homilijah nadškof Šuštar. Praznovanje obletnice bo gotovo na novo odkrivalo mnoga dejstva in nove vidike slovenske osamosvojitve. Ob tem je prav, da osvetlimo z novimi dejstvi tudi vlogo Katoliške Cerkve v Sloveniji in po svetu pri osamosvojitvenih dogajanjih. Eno od ključnih vlog pri slovenski osamosvojitvi je gotovo imel takratni ljubljanski nadškof metropolit dr. Alojzij Šuštar.

Nekateri so v 30 letih skušali narediti vse, da bi se vloga nadškofa Šuštarja pri osamosvojitvi čim bolj minimalizirala oziroma razvrednotila ter potisnila na neko nepomembno obrobno dogajanje. Zato v tem prispevku predstavljam osebne spomine, dejstva, nekatere dokumente, ki govorijo o nadškofovi ključni vlogi pri slovenski osamosvojitvi. Katoliška Cerkev v Sloveniji je v zgodovini tesno povezana z narodom, njegovo kulturo, jezikom in samozavestjo. Ob dogodkih, ki so povezani z njeno osamosvojitvijo, se je predvsem zavzemala za uveljavljanje človekovih pravic pod moralnim vidikom, za svobodo in enakopravnost slovenskega naroda in njegovo samostojnost. Tesna povezanost Cerkve s slovenskim narodom je razumljiva samo z vidika zgodovinskega razvoja

slovenskega naroda, ki je prek krščanstva in Cerkve stopil v Evropo in evropsko kulturo.

Vodstvo Cerkve je ves čas, še posebej pa potem, ko so bile napovedane prve svobodne volitve v Sloveniji leta 1990, z vso jasnostjo opozarjalo na odgovornost krščanskih laikov, da prispevajo svoj delež v družbenem dogajanju in se odločajo po svoji vesti. O tem nam govorijo izjave, ki so jih slovenski škofje zapisali pred pravno slovesnostjo v Kočevskem Rogu, pred plebiscitom, na dan osamosvojitve, v prizadevanjih za mednarodno priznanje in tudi pozneje. V osamosvojitveno dogajanje so se dejavno vključevali kristjani v Sloveniji, zamejstvu in po svetu. Velikega pomena je bila tudi podpora škofovskih konferenc večine evropskih držav, Združenih držav Amerike in Kanade. Odločilno vlogo pri priznanju slovenske samostojnosti je imel Sveti sedež.

Nadškof Šuštar je svojim življenjskim poslanstvom odločilno zaznamoval slovenski in tudi evropski prostor tako na verskem področju, kot tudi na kulturnem, družbenem področju in odločilno prispeval k slovenski osamosvojitvi leta 1991.

Plebiscit o samostojni državi Sloveniji (23. december 1990)

Zgodovine slovenskega naroda ni mogoče razumeti brez krščanstva in katoliške Cerkve, ki sta stoletja navdihovala naše prednike, današnje Cerkve pa ne brez drugih nazorskih tokov, ki so vplivali na oblikovanje sodobne zavesti ljudi. Zato je treba vnovič odkriti in ovrednotiti korenine naše vernosti in njihovo nenadomestljivo vlogo pri samobitnosti slovenskega naroda.

Ko gre za vlogo Cerkve pri slovenskem osamosvajanju, je potrebno še posebej omeniti tudi naslednje dejstvo. V okviru Jugoslovanske škofovske konference so slovenski škofje 20. junija 1983 ustanovili Pokrajinsko slovensko škofovsko konferenco, ki je obravnavala vprašanja, ki za hrvaški jezikovni in kulturni krog niso bila zanimiva. Njen prvi predsednik je postal ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar. Z osamosvojitvijo Slovenije se je Slovenska pokrajinska škofovska konferenca 28. aprila 1992 tudi formalno ločila od jugoslovanske. Sveti sedež je slovensko škofovsko konferenco kot samostojen pravni subjekt v vesoljni Cerkvi potrdil 19. februarja 1993.

Adventni tedni leta 1990 so bili za slovenski narod še posebnega pomena. To je bil advent slovenskega naroda, saj se je v tistih dneh dopolnil čas, ko naj bi se odločili za samostojno državo. Pri tem je dejavno sodelovala tudi Cerkev na Slovenskem, tako verni laiki kot vodstvo Cerkve.

Komisija Pravičnost in mir in Slovenska škofovska konferenca sta pripravili posebni izjavi. V obeh je posebej poudarjena pravica do samoodločbe, opozarja pa tudi na odgovornost, preudarnost, pogum, pomen narodne zavesti. Izjavi odklanjata strah in neodločenost, pa tudi zastraševanje s strani zveznih ustanov, kot sta policija in armada. Izjavi so obsodila tudi nekatera domača sredstva javnega obveščanja, ki so sejala dvom, omahljivost in zagovarjala pretirano previdnost, ki nima nič skupnega s pravo razsodnostjo in zrelem pogumom.

“Komisija želi poudariti, da gre za eno najpomembnejših in najodločilnejših dejanj iz zgodovine našega naroda. Malokatero dejanje iz preteklosti se lahko primerja z njim. Imeli bomo edinstveno priložnost, da vsemu svetu povemo našo zahtevo in našo pravico do samostojnosti. Ko so naši predniki stoletja ohranjali naš jezik in kulturo, so nas pripravljali tudi za ta trenutek. Od izida plebiscita bo v veliki meri odvisna vsa naša bližnja, mogoče pa tudi

daljna prihodnost. Dejanje plebiscita zahteva torej skrajno odgovornost. Komisija ne misli spodbujati nobene neodgovornosti in zaletavosti. Toda prav tako odklanja kakršnokoli širjenje strahu in neodločnosti. Zastraševati so nas začeli nekateri predstavniki zveznih ustanov, kot sta policija in armada. To ni prvič. Huje je, da se tudi v nekaterih naših sredstvih javnega obveščanja že pojavljajo glasovi, ki sejejo dvom, omahljivost in zagovarjajo tako pretirano previdnost, ki nima nič skupnega s pravo razsodnostjo in zrelem pogumom, temveč so povezani s preračunljivostjo in dobičkarstvom. To lahko izhaja iz tistega praktičnega materializma, ki se je pripravljen odpovedati osebnemu dostojanstvu in časti za večje gmotno udobje, ki je v tem primeru povrh še zelo negotovo. Tako početje ima komisija za skrajno škodljivo, nemoralno in demoralizatorsko. Tudi če bi na plebiscitu izglasovana samostojnost za določen čas zahtevala kakšno gmotno žrtev, ne sme biti nobenega dvoma, da moramo pred snovne koristi postaviti življenje v časti in dostojanstvu, žrtve pa moramo prenašati solidarno. Zato se na plebiscitu ne bomo izrekli samo za samostojnost ali proti njej, temveč si bomo s tem dejanjem pisali tudi spričevalo o narodni zavesti in pogumu.” (Komisija Pravičnost in mir pri SŠK 1995, 45-46)

Slovenska škofovska konferenca je na svoji redni seji 11. decembra 1990 posebno pozornost posvetila odločitvi Skupščine Republike Slovenije za plebiscit. Škofje so sprejeli posebno izjavo o plebiscitu. Tudi v tej izjavi je poudarjeno, da škofovska konferenca podpira parlamentarno odločitev za plebiscit, ker je popolnoma v skladu z moralnim načelom o pravici do samoodločbe in z načeli demokracije.

»Odločitev za samostojno Slovenijo, ki jo bomo s svojo udeležbo na plebiscitu in z glasovanjem potrdili, je izredno pomembno dejanje za prihodnost slovenskega naroda. Čeprav se zavedamo, da naša pot v prihodnost ne bo lahka in bo zahtevala velika prizadevanja za duhovno, družbeno in gospodarsko prenavo, odločno zavračamo vsako širjenje malodušja, strahu ali obupanosti. Pošteno in iskreno delo vseh prebivalcev Slovenije, zaupanje v lastne moči in božjo pomoč je edina prava pot v prihodnost.« (NŠAL 336, Š. 36. Izjava SŠK o plebiscitu; 11. 12. 1990 – kopija.)

Obe izjavi jasno dokazujeta, kako zelo je bilo potrebno poudariti odgovornost vseh državljanov, ko gre za tako pomembno dejanje na poti v samostojno državo. To je bilo še toliko bolj pomembno zato, ker so ljudje v prejšnjem sistemu bili predvsem pasivni člani družbe, saj se večina ni mogla in ni smela aktivno vključevati v družbeno dogajanje. Poleg tega pa država, v kateri so živeli, ni bila nikoli zares njihova, niso bili nanjo ponosni, niso se mogli čutiti odgovorni zanj. Obe izjavi zato posebej izpostavita pomen tega državotvornega dejanja in odgovornost vsakega posameznika. Izjavi tudi jasno kažete na to, da v predplebiscitnem času stvari le niso bile tako jasne in enotne. Nekateri mediji in politiki na pomembnih položajih so sejali dvom, negotovost in strah. Prav zato je bilo stališče Cerkve, ki je bilo povsem nedvoumno, še toliko večjega pomena, saj je sooblikovalo javno mnenje in vlivalo ljudem poguma in odločnosti.

Izjava nadškofa Šuštarja na nacionalni televiziji 20. decembra 1990

Nadškof dr. Alojzij Šuštar je v posebni izjavi na nacionalni televiziji 20. decembra 1990 (TV-Dnevnik) ponovno povabil kristjane in vse druge, da se udeležijo plebiscita in glasujejo ZA samostojno Slovenijo. Še posebej je poudaril, naj se ne dajo zbegati in ustrahovati, ampak naj odločno in pogumno naredijo to tako pomembno državotvorno dejanje. Takole je nagovoril gledalce pred TV-ekrani:

„Glasovanja o samostojni in neodvisni državi prihodnjo nedeljo ni mogoče primerjati s kakimi političnimi volitvami. Gre namreč za izredno pomemben zgodovinski dogodek. Politična opredelitev, pomen in posledica glasovanja je stvar vlade, predsedstva in političnih strank. Katoliška Cerkev pa je v Sloveniji večinski sestavni del družbe. Zato imajo katoliški kristjani pravico, nalogo in dolžnost, da sodelujejo pri tem zgodovinsko odgovornem dejanju in se trezno, modro in pogumno odločajo za udeležbo pri glasovanju. Slovenska škofovska konferenca je v svoji izjavi 11. decembra 1990 podprla parlamentarno odločitev za plebiscit, ker je popolnoma v skladu z moralnim načelom o pravici do samoodločbe in z načeli demokracije.

Vabim vse kristjane, pa tudi vse druge, da se udeležijo glasovanja in s svojim DA potrdijo življenjsko moč in ustvarjalno politično voljo slovenskega naroda. Storimo vse, da bo plebiscit uspel. Potem bomo sicer v trdem skupnem delu, a v močnem zaupanju v lastne moči in v še močnejšem zaupanju v božjo pomoč gradili prihodnost samostojne in neodvisne države Slovenije. Ne dajmo se begati od različnih govoric, groženj in črnogledih napovedi. Bog, ki je gospodar zgodovine, se je z učlovečenjem svojega Sina približal človeštvu in tudi našemu narodu. Na četrto adventno nedeljo se bo letos izpolnilo stoletno pričakovanje slovenskega naroda. Bog daj, da bi bilo tako!“ (NŠAL 336, Š. 36, Poslanica, ki jo je nadškof Šuštar prebral na televiziji, 20. 12. 1990)

Kot je razvidno iz priloženega dokumenta njegovega nagovora, je en stavek prečrtan in ga Šuštar na TV ni prebral. Takole se glasi: »V sedanjem trenutku nimamo nobene druge pametne izbire, kot da se jasno odločimo za udeležbo na plebiscitu in za glasovanje DA.« (NŠAL 336, Š. 36, Poslanica, ki jo je nadškof Šuštar prebral na televiziji, 20. 12. 1990) Sam nagovor na TV Slovenija, izjave in misli, izrečene sicer pri maši za domovino, kažejo, da situacija nikakor ni bila lahka, da je bilo veliko napetosti, negotovosti, pritiskov, ustrahovanja, zato je bil nadškof v svojih nagovorih neverjetno odločen, pogosto zelo nediplomatsko neposreden, čeprav je po pravilu vedno veljal za zelo diplomatskega in zmernega ter kljub temu preudarno odločnega.

Dan pred plebiscitom, torej v soboto 22. decembra, je bila v ljubljanski stolnici sveta maša za domovino. Nadškof je med drugim dejal: »Zakaj se kristjani zbiramo k molitvi za domovino? Iz katerega prepričanja prihaja naša molitev? Najprej iz vere v Boga, ki je stvarnik in gospodar vesoljstva in zgodovine, kajti njegovi so časi in vekovi. On je edini gospodar narodov in ljudstev, kot tako zelo poudarjajo psalmi. [...] Ta predvečer opravljamo mašno daritev in molimo za odgovorne v političnem življenju, da bi pametno, pošteno in nesebično odločali in oblikovali prihodnost slovenskega naroda. Potrebna jim je človeška modrost, a potrebna je še posebej luč in moč Svetega Duha, da bi v njegovi resnici in ljubezni vztrajno in odločno opravljali svoje delo. Vendar nocoj ne molimo samo za javne delavce, ampak za vse člane slovenskega naroda in za vse prebivalce na naši slovenski zemlji, da bi se zavedali svoje odgovornosti in izpolnili svojo zgodovinsko nalogo. Vse bi radi zbudili iz njihovega nezanimanja, malodušnosti, prestrašenosti in zmedenosti in jih povabili, naj se z molitvijo obračajo na Boga zase, za vse ljudi in za vse narode in se med seboj potrjujejo v močnem zaupanju. Nikogar ne izključujemo iz svoje molitve. Ko molimo za vse ljudi, molimo tudi za ugodne čase in razmere v svetu, ker se zavedamo, da je prihodnost slovenskega naroda odvisna tudi od mednarodnih odnosov in od razumevanja in pomoči drugih narodov v Evropi in po svetu.« (NŠAL 336, Š. 84. Maša za domovino pred plebiscitom, 22. 12. 1990). In nato nadškof Šuštar ponovno poudari to, kar je bila »rdeča nit« mnogih njegovih nagovorov, namreč, da smo samo sodelavci

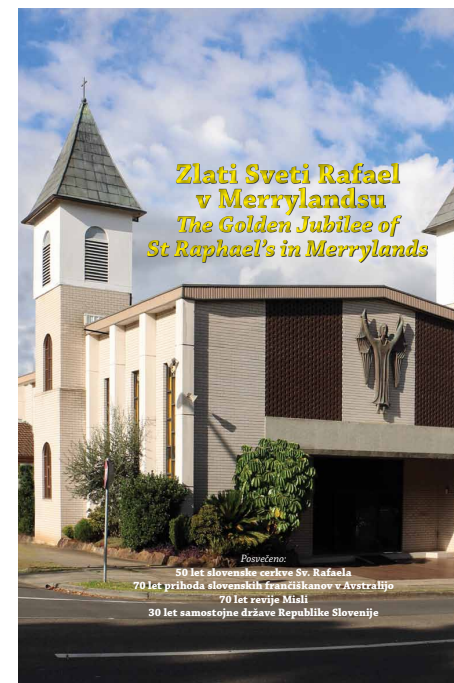
v Božjem odrešenjskem načrtu. »V vsakdanjem življenju se tega velikokrat ne zavedamo. Naša molitev nocoj prihaja iz posebno močne vere, da smo v zgodovini in v svetu božji sodelavci. Molitev pa naj nas ne omejuje samo na nocojšnji večer. Nadaljujmo jo tudi v prihodnosti in vse dni svojega življenja. Naša molitev za domovino prihaja iz vdanosti v božjo voljo v zavesti. Da moremo sami le zaupno prositi, odločitev pa je v Božjih rokah.« (NŠAL 336, Š. 84. Maša za domovino pred plebiscitom, 22. 12. 1990). Nagovor potem zaključí z zelo pomenljivim sporočilom in povabilom iz pisma apostola Pavla Filipljanom:

»Vaša dobrota bodi znana vsem ljudem. Gospod je blizu. Ničesar si ne ženite k srcu, ampak ob vsaki priložnosti izražajte svoje želje Bogu z molitvami, prošnjami in zahvalami. In mir, ki ga daje Bog in ki presega vse, kar si lahko predstavljamo, bo varoval vaša srca in vaše misli v Kristusu Jezusu. Sicer pa, bratje, vse, kar je resnično, kar je plemenito, kar je pravično, kar je čisto, kar je ljubeznivo, kar je častno, kar je količjak krepostno in ugledno, vse to imejte v mislih. In Bog miru bo z vami! (Flp 4,5-9). Bog daj, da bi bilo tako!« (NŠAL 336, Š. 84. Maša za domovino pred plebiscitom, 22. 12. 1990) Tako zaključí nadškof svojo homilijo pri večerni sveti maši za domovino, v ljubljanski stolnici, dan pred plebiscitom.

Zelo pomenljive besede, ki se jih spominjamo ob 100-letnici rojstva nadškofa Šuštarja in 30. obletnici plebiscita.

MSGR. DR. ANTON JAMNIK, pomožni škof, Ljubljana

(www.katoliska-cerkev.si)

Knjigo lahko naročite ali kupite v Merrylandsu, cena \$ 25

PIRHOVANJE

Velikonočni ponedeljek, 18. aprila 2022: Dobrodošli spet v Merrylandsu! Ob 9.30 dopoldne sv. maša v naši cerkvi sv. Rafaela.

Po sv. maši se srečamo v dvorani, kjer bo preprosto kosilo (\$ 20) in nato se bomo pomerili v sekanju pirhov. Priporočamo se za pirhe in za pecivo!

Prinesimo tudi čimveč dobre volje in poskrbimo za to, da pridemo zdravi!

Prijave in informacije: osebno ali po telefonu 9637-7147 ali po e-pošti: slomission.sydney@gmail.com.

Lepo vabljeni!

PREJEM ZAKRAMENTOV

SV. KRST

MIA KRIVOGRAD, hči očeta Marka in matere Nguyen, r. Bui. Rojena 12.11.2017, krščena 6.3.2022 pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu.

SAM BAKKER, sin očeta Josha in matere Alison, r. Markočič. Rojen 5.7.2021 v Wollongongu, krščen 13.3.2022 v naši cerkvi vseh svetih v Figtreeju.

NAŠI POKOJNI

MARKO - MARK TOMŠIČ

R. 21.9.1969 Sydney
U. 18.11.2021 Thornleigh, NSW. Pogrebno slovo 27.11.2021, na Macquarie Park Cemetery, Camelia Chapel. Nato je bil pokojnik upepeljen.

MARIJA RUBEŠA, r. MALJEVAC

R. 21.2.1929 Kuteževo pri Ilirski Bistrici.
U. 20.11.2021 Gold Coast Hospital, Robina, QLD. Sv. maša 3.12.2021 v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu. Nato je bila pokojnica upepeljena.

RAFAEL PAVLOVEC

R. 5.10.1932 Knežak
U. 22.11.2021 Dundas Valley, NSW. Sv. maša 7.12.2021 v kapeli Srca Jezusovega v Rookwoodu. Pokopan je na tamkajšnjem slovenskem pokopališču sv. Rafaela kot prvi na novem delu pokopališča.

ALOJZIJA - SLAVKA PODBEVŠEK, r. PERČIČ

R. 11.12.1932 Zgornja Slivnica, ŽU Šmarje - Sap
U. 4.12.2021 Warrigal Care Nursing Home, Albion Park Rail, NSW. Sv. maša 13.12.2021 v župnijski cerkvi sv. Pavla v Albion Parku. Pokopana je na pokopališču Lakeside - Kanahooka.

ALOJZ KAVAŠ

R. 30.6.1938 Brattonci, ŽU Beltinci
U. 26.11.2021 Canberra, ACT - bolnišnica. Sv. maša 15.12.2021 v župnijski cerkvi sv. Rafaela v Queanbeyanu, NSW. Nato je bil pokojnik upepeljen v krematoriju Norwood Park.

GABRIJELA - JELKA KONDA, r. SLUGA

R. 18.12.1934 Šentjanž na Dolenjskem
U. 17.12.2021 St. Mary's Villa Residential Aged Care, Concord, NSW. Sv. maša 23.12.2021 v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu. Pokopana je na slovenskem pokopališču sv. Rafaela v Rookwoodu.

MARTIN KRALJ

R. 22.7.1945 Zajčji Vrh
U. 19.12.2021 Engadine, NSW. Pogrebni obred 24.12.2021 v Woronora Crematorium. Nato je bil pokojnik upepeljen.

JOŽE ČEH

R. 20.3.1940 Sv. Lenart v Slovenskih goricah
U. 24.12.2021 Mermaid Beach, QLD. Sv. maša 7.1.2022 v župnijski cerkvi Srca Jezusovega, Clear Island Waters. Pokopan je na pokopališču Carrara - Allambie Gardens, QLD.

IVAN GREDELJ

R. 2.5.1941
U. 25.12.2022 Mareeba, QLD. Pokopan je na tamkajšnjem pokopališču.

ALOJZ HRAS

R. 12.8.1928 Borjana
U. 8.1.2022 Bolton Clarke - Cabrini Village, Westmead, NSW. Sv. maša 19.1.2022 v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu. Pokopan je na slovenskem pokopališču sv. Rafaela v Rookwoodu.

ALOJZ - LOUI MAJER

R. 4.3.1936 Dešeča vas pri Žužemberku
U. 17.1.2022 Brisbane, QLD. Sv. maša 28.1.2022 v cerkvi Svetega Duha, Fortitude Valley (pri Cairnsu), QLD. Pokopan je na tamkajšnjem pokopališču.

JANEZ - JOHN CVETKOVIČ

R. 18.6.1920 Brežice
U. 24.1.2022 Kellyville, NSW. Pogrebni obred 5.2.2022 v naši cerkvi sv. Rafaela. Pokojnik je bil upepeljen.

STANKO KRAGELJ

R. 5.11.1922 Volče
U. 20.1.2022 Concord Hospital, NSW. Pogrebni obred 10.2.2022 v kapeli Matere usmiljenja - Mother of Mercy v Rookwoodu. Pokopan je na tamkajšnjem slovenskem pokopališču sv. Rafaela.

KRISTINA ŠERUGA

R. 3.1.1947 Murska Sobota
U. 24.1.2022 Bupa Nursing Home, Greenacre, NSW. Pogrebni obred 10.2.2022 v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu. Pokopana je na slovenskem pokopališču sv. Rafaela v Rookwoodu.

JOŽE SMERDEL

R. 1.1.1934 Zabiče pri Ilirski Bistrici
U. 27.1.2022 dom starejših Warrigal, Stirling, ACT. Pogrebni obred 7.2.2022 na pokopališču Gungahlin - Mitchell v Canberri, tam je pokojnik pokopan.

ADA FALEŽ, rojena VELAN

R. 3.12.1923 Velanov Breg pri Pazinu
U. 11.2.2022 dom Pines Living, Farrer, ACT. Sv. maša 22.2.2022 v cerkvi sv. Družine v Gowrie-ju (Canberra, ACT). Pokopana je na pokopališču Woden.

EDWARD ZORZUT

R. 25.1.1969 Caringbah, NSW.
U. 23.2.2022 Blacktown Hospital, NSW. Pogrebni obred 7.3.2022 v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu. Nato je bil pokojnik upepeljen v Castlerebrooku.

HERMAN ŠARKAN

R. 13.7.1937 Domajinci, ŽU Cankova
U. 15.3.2022 Westmead Hospital, NSW. Sv. maša 1.4.2022 v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu. Pokopan je na slovenskem pokopališču sv. Rafaela v Rookwoodu.

FRANK KOS

R. 28.7.1937 Dobrna.
U. 12.3.2022 Marrickville.
Sv. maša v četrtek, 24.3.2022, v župnijski cerkvi sv. Brigitte v Marrickville-u, NSW. Nato je bil pokojnik upepeljen.

KRISTINA PEZIDRC

R. 21.12.1972 Bankstown, NSW
U. 16.3.2022 Royal North Shore Hospital, St. Leonards, NSW. Sv. maša 25.3.2022 v cerkvi sv. Janeza Krstnika, župnija Manly-Freshwater, NSW. Nato je bila pokojnica upepeljena.

Jožko Kragelj:
OD POSTAJE DO POSTAJE - 19.
(samozaložba, Gorica 1998)

ODMEVI NA KNJIGO "MOJE CELICE"

Mimi Drnovšek iz Zagorja ob Savi je dne 2.1.1990 napisala te besede:
"Zahvalim se Vam za dnevnik 'Moje celice' v Družini. Rada ga prebiram. Občudujem Vas, kaj vse ste pretrpeli!"

Pater Pavel (Košir, kapucin, op. p. D.) iz Maribora mi je pisal 8.5.1990:
"Jožko, postal si znan s knjigo Moje celice. Mariborčani Te občudujejo. Lepo pišeš - res je bilo hudo. Bog Ti daj korajže še naprej. Hvala za zgled pričevalca!"

P. Pavel

Vipavka, ki živi v Franciji, mi je dne 15. maja 1990 napisala tole pismo:
"Spoštovani gospod župnik!

Da se Vam predstavim, sem Vipavka iz trga Vipava, živim v Franciji v bližini Metza že 60 let, vendar še nisem pozabila našo Vipavsko dolino. Zato pa kar rada berem - kot Ognjišče, Družino, posebno pa Vaš podlistek Moje celice. Komaj čakam, da dobim Družino in najprvo preberem Vaš roman. Ko bo knjiga izšla, jo takoj naročim. Dosti ste prestali v tistih letih. Tudi mi smo imeli v Vipavi tak žalosten slučaj. Moj stric Franc Krhne, dekan v Postojni. Odpeljali so ga menda v zapor v Ljubljano. Ko so ga spustili domov v Vipavo, nobeden ne ve, kaj so tam z njim naredili, da se mu je zmešalo v glavi. Sestra v Vipavi je imela celih 17 let zelo težkega bolnika.

Kakor sem Vam že omenila, sem v tujini že 60 let, vdova 23 let, imam 5 otrok. Sem pa tudi že v 84. letu starosti.

Iskreno Vas pozdravljam ter želim več sreče v prihodnosti."

(Op. Pozabila je na ime in priimek. Ime pa ji je Julka.)

Dne 2.6.1990 mi je pisal Zdravko Reven iz Ljubljane (duhovnik, op. p. D.):

"Dragi!

Govoril sem z advokatom dr. Stanislavom Mohoričem, ki je moj sošolec iz gimnazije. Pravil mi je, da je bil pri Tvojem procesu. Njegovega očeta so dobili, da je moral biti uradni zagovornik Tebe. Oče je pa poslal v Tolmin njega, sina, ki je takrat prvič nastopil. Z njim je bil še nekdo drug, tudi zagovornik. Pravi, da je bil v dvorani velik šum in ropot. Polno ljudi in da se je to vleklo cel dan. Njegov kolega mu je rekel - ob spominu, da so nekje zagovorniki morali pobegniti pred množico, češ, 'tukaj pa še pobegniti ne bova mogla.' Poleg njiju v prvi vrsti je bil neki oficir z ženo in otrokom. Vsi so divje ploskali sodnikom.

Morda se boš tega sam spomnil ali kaj porabil, če bodo izšle 'Moje celice' v knjigi. Mohorič je rekel, da ga lahko mirno omeniš.

Čestitam, da si napisal ta podlistek. Mnogim bo v informacijo in spomin."

Zdravko Reven

Duhovnik Franc Koritnik mi je dne 3. junija 1990 pisal iz Sežane:

"Dragi Jožko! Ob izteku podlistka v današnji Družini in ob skorajšnjem izidu knjige o Tvojih celicah Ti k opravljenemu delu iskreno čestitam.

Kot nekaj Silvio Pellico v 'Le mie prigion', si tudi Ti objektivno opisal grozote in krivice in prestano trpljenje, ki si ga delil z mnogimi drugimi duhovniki, zavednimi slovenskimi izobraženci in poštenimi laiki, v zavesti, da trpljenje nedolžnih in kri mučenih ne bo brez sadov za bodoče rodove. Vsi, ki smo občutili grenkobo smrtne obsodbe, občutili več ali manj temne bunkerje in samoto samic, znamo v svobodi bolj ceniti žrtve tedanjih ljudi, pa tudi stiske sedanjega človeka.

Žal nismo vsi enako sposobni opisovati svoje doživljaje. Tudi spomin je marsikaj zabil. So pa še žive priče, ki bodo marsikaj razodele. Mnogo pa je tudi skrivnosti, ki jih bo razodel šele sodni dan.

Imam navado, da ob koncu vsakega desetletja, ob dnevu mojega posvečenja, opravi posebnost zahvalno romanje na Brezje, da sem ostal živ sredi nešteti nevarnosti. Slučaj je hotel, da sem se letos srečal s sobrat, že znanimi in novimi spoznanji, ki so šli skozi ogenj revolucije, in smo se skupaj spomnili onih, ki jih ni več. Naj nas še naprej povezuje bratska solidarnost in molitvena pomoč. Želim Ti mnogo uspehov pri Tvojem pisateljevanju in pesnikovanju. Lep pozdrav,"

Tvoj Koritnik Franc

(G. Koritnik je bil slučajno ravno takrat na Brezjah, ko smo se zbrali k somaševanju duhovniki - bivši zaporniki.)

Moja daljna sorodnica Anica iz Čezsoče pri Bovcu mi je dne 4.6.1990 napisala tole pismo:

"Spoštovani gospod župnik!

Dovolite mi par vrstic, s katerimi Vam izrazim veliko zahvalo za Vaš podlistek v Družini 'Moje celice'. Pred mnogimi leti smo s strahom in grozo sprejeli novico o Vaši ugrabitvi. S strahom smo čakali na obsodbo Vas in še mnogo drugih nesrečnikov. Našo tolminsko deželico in vso Primorsko je zajel strah in trepet pred volkovi. Saj to že sami veste, da smo samo nemo in z grozo v očeh in z bridko bolečino v srcu zvedeli za hudo obsodbo, ki je ne morem ponoviti. Očitno Vas je Mati Božja varovala in obvarovala najhujšega. Vi najbolj veste, kaj vse ste prestali v nesluteno dolgih in strašnih samicah. Slutimo, da je bilo trpljenje strašno in če se je temu pridružila včasih še notranja suhota, zapuščanost in še kaj, je bilo podobno mučeništvu.

Cenjeni gospod župnik, vem, da Vam ni žal tistih let, ki so bila najbolj plodna za vas in po Vas tudi za nas. Zato pa naj Vam naš Gospod obilno poplača to Vaše trpljenje, ko ste mu pomagali nositi težki križ na Kalvarijo. Ubogi Vaši domači, posebno uboga mama, ki je stala uro za uro z Vami pod težo trpljenja.

Z velikim spoštovanjem Vas pozdravlja

daljna sorodnica Anica iz Čezsoče.

Dne 26.6.1990 mi je pisala iz Francije Franja Zajc, doma iz Male Loke pri Ihanu:

“Spoštovani gospod Kragelj!

Čestitam Vam k Vašemu romanu ‘Moje celice, ki sem ga zvesto brala, saj je bilo tako lušno in humorno napisano, da sem se čudila, koliko volje ste imeli duhovniki v takih težkih časih. Iz vsakega težkega položaja ste našli nekaj, kar Vas je držalo pokonci. Seveda je bil tudi vedno Bog z Vami, ki ga niste zapustili in izdali. Dobro sem poznala Darkota Slapšaka. Ko je bil še študent, je bil rahlega zdravja in je bil nekaj časa v Grobljah, kjer sva bili medve s Cilko, mojo sestro, zdaj že umrlo, tam in se mi zdi, da sva mu kuhali. Če ga kdaj vidite, mu sporočite lepe pozdrave od Franje Zajc, ki sem bila tudi takrat tam.

Zdaj sem pa že 45 let v Franciji, ker sem bežala, ker smo bile bolj domobranske misli ali ideje. Hvala Bogu, da se spreobrača. Veliko bo še treba moliti za mladino, ki je precej zastrupljena od komunizma.

Sem doma iz Male Loke pri Ihanu. Zdaj pa živim v Morestelu 9 let. Bila sem pa tudi v Augsburgu, v Tuniziji in v Versaillesu. Domovine še nisem pozabila.

Lepe pozdrave od bralke Mojih celic,

Franja Zajc

Tudi moj prijatelj in bivši sotrpin Mirko Kambič mi je napisal lepo pismo po izteku podlistka v Družini:

“Dragi Jožko!

Veselim se Tvoje knjige ‘Moje celice’. Iz srca Ti čestitam. Rad, zelo rad sem prebiral nadaljevanko v Družini. Zdaj imam vse skupaj. Ponovno odpiram, berem, razmišljam. Ilustrativni del je dobro tiskan, foto in risbe. S tem dobi tekst vizualno, dokumentarno potrditev. Čestitam ne le, da si vse vzdržal, temveč tudi, da si ohranil razno dokumentacijo - in da si vse objavil, v tekoče berljivi, razumljivi, domači, živi in lepi pripovedi.

Hvala Ti za Tvoje vabilo na srečanje na Brezjah.

To je le bežen odmev na Tvojo knjigo.

Mnogo zdravja in sončne dobre volje.

Prisrčen pozdrav od nas vseh,

Mirko Kambič z družino

Dne 20.7.1990 mi je napisal dolgo pismo p. Andrej Vatovec, minorit, s Ptujске Gore. V knjigi opisujem tudi njega.

“Dragi sotrpin Jožko,

ravno danes smo prejeli večji zavoj ‘Tvojih celic’. Tisočkrat hvala! Čestitam, da je knjiga doživela beli dan! Vidim, da je ne bo treba priporočati, tako lične in privlačne. Vsebina pa non plus ultra! Mislim, da bo prehitro pošla, če ni večja naklada. Po mojem skromnem mnenju bo knjiga zelo iskana, dokler bodo ljudje, ki še dajo na vero, Cerkev in duhovnike. Na koliko krajih so me bralci Družine spraševali: ‘Ali ste vi tisti p. Andrej?’ Bo izšlo v knjigi?

Prebral sem takoj spremni besedi g. Leniča in Klemenčiča ter prelistal na hitro vsebino. Opazil sem precej stvari, ki jih v podlistku ni bilo. In toliko lepih pesmi, akrostihov in znanih sotrpinov. Knjiga bo šla v prodajo kot med! Če boš kdaj mislil na drugo izdajo, pa le upoštevaj, prosim, tistih par pripomb glede podatkov, ki zadevajo mojo malenkost

in sem Ti jih poslal o veliki noči. Računal sem, da se snideva na veliki četrtek v koprski stolnici, a Te ni bilo. Medtem si gotovo prej oddal zadevo v tisk.

Na Antonovo (13.6.) sem na poti v Piran oddal osebno g. Francu Vrhuncu v roke svojih 7 tipkanih strani SPOMINI NA MEDVOJNA IN POVOJNA LETA. Že v Piranu sem prejel od p. provinciala Kolenka dopis - priporočilo, naj kmalu napišem svoje spomine na zapore, ker nadškofija namerava izdati knjigo, kjer bo obširneje podano, kaj vse so slovenski duhovniki prestajali po zaporih ‘v svobodi’.

Seveda sem priložil debelo kuverto dokumentov - odločb, pritožb in podobno za arhiv, naj se vidi, za kaj vse so nas tovariši ‘prijemali’ in gonili po svojih zaporih. Omenil sem, da ne bo kaj prida uporabno, kar sem zapisal, in naj vse le obdržijo, saj jaz tega ne bom več potreboval.

Ko sem pregledoval vse papirje in jih kronološko razvrstil, sem ugotovil, da sem bil ‘samo’ petkrat v zaporu!!! Najprej (med vojno 1943) so me Nemci - za talca, ko sem bil v Bosni pri starših, v ‘svobodi’ pa še štirikrat: prvič v preiskovalnem, drugič, ko sem prepisal Stepinčev zagovor, tretjič, ko sem ‘prepovedal’ knjigo ‘Ključki sv. Petra’, četrtič, ko sem odšel prostovoljno v zapor. Nisem namreč bil voljan plačati denarno kazen, ker sem poučeval verouk pred mašo in po maši ter še pred večernicami in po večernicah. Skupno torej 40 mesecev, enajst mesecev sem prebil v samici (da bi ne širil sovražne propagande).

Tiste dni je škof Držečnik poslal okrožnico z naročilom, da se prebere v cerkvi med mašami. Navedel je, da so nekateri duhovniki zadnje čase kaznovani, ker so poučevali verouk v cerkvi. (Nekateri baje tistih besed niso prebrali!) Ker sem resničnost škofovih besed občutil ‘na lastni koži’, sem jaz vse s poudarkom prebral.

Ko je naš tedanji provincial p. Pijo Polonijo zvedel, da nas kaznujejo zaradi izvrševanja najnavadnejših duhovniških dolžnosti, je sporočil /iz Zagreba/: ‘Neka se jedan od vas dade zatvoriti, da im se pokaže, da se mi njihovih zatvora ne bojimo, kada treba slušati biskupe...’

Sobratom sem tedaj dejal: ‘Grem jaz, name so že navajeni...’ Šel sem na ptujsko milico, pokazal plačilni nalog in rekel: ‘Vatovec ne bo plačal, gremo sedet!’ ... Bili so ‘paf’. Po daljši tišini je šef ukazal podrejenemu: ‘Odpelji ga!’ Spremil me je peš skozi stranske ulice v ptujske zapore. Ostal sem tam mesec dni...

Včeraj sem bil s sobrati v Sostrem na neki proslavi. Vračali smo se ‘per longiore’: Ljubljana, Škofja Loka, Stara Loka, Crngrob. Na povratku sem občudoval tudi škofjeloški grad - Tvoje zadnje bivališče v zaporu. Je zares lepa graščina. Prav, da so Te vsaj ob koncu križevega pota ‘počastili!’ - Ponovno čestitam, se Ti zahvalim, želim vse dobro, zlasti krepkega zdravja, da bi še dolgo deloval v korist našega naroda. Bog Te živi!

Tvoj hvaležno vdani p. Andrej Vatovec

(N. d., 160-166.)

VELIKI TEDEN IN VELIKA NOČ 2022

SYDNEY - MERRYLANDS - SV. RAFAEL

NEDELJA, 3.4.2022: Ob 9.00 dopoldne DRUŽINSKI KRIŽEV POT, ob 9.30 SV. MAŠA.

NEDELJA, 10.4.2022: CVETNA NEDELJA: OB 9.30 SLOVESNI BLAGOSLOV ZELENA IN V CERKVI SV. MAŠA Z DRAMATIZIRANIM PASIJONOM.

VELIKA SREDA, 13.4.2022: Ob 7.30 zvečer KRIZMENA SV. MAŠA v katedrali sv. Patrika v Parramatti.

VELIKI ČETRTEK, 14.4.2022: Ob 6.00 zvečer SV. MAŠA in molitvena ura.

VELIKI PETEK, 15.4.2022: Ob 3.00 popoldne OBREDI Gospodovega trpljenja. Ta dan je STROGI POST.

VELIKA SOBOTA: POPOLDNE ČEŠČENJE JEZUSA V BOŽJEM GROBU. - BLAGOSLOVI VELIKONOČNIH JEDIL bodo ob 2.00 in ob 5.00 popoldne in zvečer po velikonočni vigili.

VELIKONOČNA VIGILIJA IN SV. MAŠA OB 6.00 ZVEČER.

VELIKA NOČ, 17.4.: VSTAJENJSKA PROCESIJA IN SV. MAŠA OB 8.00 ZJUTRAJ. Po sv. maši bo BLAGOSLOV VELIKONOČNIH JEDIL.

Druge sv. maše v Merrylandsu ne bo, ker mašujem še v Wollongongu in v Canberri.

VELIKONOČNI PONEDELJEK, 18.4.: SV. MAŠA OB 9.30 IN PIRHOVANJE.

WOLLONGONG - FIGTREE - CERKEV VSEH SVETIH

CVETNA NEDELJA, 10.4.: SV. MAŠA Z BLAGOSLOVOM ZELENA IN PASIJONOM OB 4.00 POPOLDNE.

VELIKI PETEK, 15.4.: OBREDI Gospodovega trpljenja ob 7.00 zvečer.

VELIKA NOČ, 17.4.: OBRED VSTAJENJA IN SV. MAŠA OB 12.00 - OPOLDNE, BLAGOSLOV VODE IN VELIKONOČNIH JEDIL.

Sv. maša je vsako 2. nedeljo v mesecu ob 5.00 popoldne, v zimskem času ob 4.00 popoldne (od aprila do vključno septembra).

CANBERRA - GARRAN - SV. PETER IN PAVEL

Sv. maša je vsako 3. nedeljo v mesecu ob 6.00 zvečer, od maja do vključno avgusta ob 5.00 popoldne, septembra pa spet ob 6.00 zvečer.

NA VELIKO NOČ, 17.4.2022, JE SV. MAŠA OB 6.00 ZVEČER IN BLAGOSLOV VELIKONOČNIH JEDIL.

GOLD COAST, QLD

NEDELJA, 1.5.: SV. MAŠA v KLUBU LIPA, ASHMORE, ob 11.00 dopoldne.

GLEDE NA STANJE KORONE VIRUSA - COVID 19 - IN MOŽNOSTI POTOVANJ SE PROGRAMI BOGOSLUŽJA IN PRIREDITEV LAHKO ŠE KAJ SPREMENIJO, ZATO PROSIM, DA SPROTI SPREMLJATE OBJAVE IN SE OBVESTIMO MED SEBOJ. Če ste kdaj negotovi, pokličite v Merrylands, pišite, vprašajte!

Hvala za sodelovanje in razumevanje!

p. Darko

Rafael, april 2022

Dobrote in nasveti: BUHTELJNI

V zimskem času, ko veliko časa preživljamo doma, nam pogosto teknejo jedi za dušo. Med njimi so prav gotovo čudovito puhasti buhteljni, sladko pecivo iz kvašenega testa, ki je pri nas v Sloveniji skoraj utočilo v pozabo. Takšnih, kot so jih pripravljale naše babice, v naših pekarnah in kavarnah skorajda ni moč dobiti. Ker pa najboljše teknejo, ko so še topli, so vsekakor najboljši doma pripravljeni buhteljni.

V zadnjih desetletjih so buhteljne z naših jedilnikov izpodrinila druga peciva, kot so rogljički, navadni in ameriški obliti krofi, bananin kruh, cimetove rollice in druga današnja trendovska peciva. A marsikdo se še dobro spominja veselja, ko je doma zadišalo po domačih buhtelnih, polnjenih z marmelado, ki se praktično nikoli niso ohladili, saj so jih otroci in odrasli že pred tem pospravili v trebuške.

Da bomo poznali buhteljne tudi tukaj v Avstraliji, da jih bomo znali pripraviti in jih bomo rešili pred pozabo, jih danes predstavljamo v našem "Rafaelu".

Buhteljni zaradi svojega imena morda zvenijo kot germanska pogruntavščina, ne nazadnje so stalnica v skoraj vsaki planinski koči v avstrijskih Alpah. V Avstriji so pogosto na jedilniku tudi v kavarnah in restavracijah. Najbolj znani v Avstriji so denimo tisti iz dunajske kavarne Hawelka. Pri nas v Sloveniji jih redkokje ponudijo, razen v planinskih kočah.

Dejansko pa buhteljni izvirajo iz češke kuhinje, od koder so se v 18. in 19. stoletju razširili še v drugih deželah tedanje Avstro-Ogrske monarhije. Češki kuharji so bili namreč v tistem času zelo cenjeni na Dunaju. Predvsem so bila cenjena njihova peciva iz kvašenega testa, s katerimi so obogatili dunajsko kuhinjo.

Ime izvira iz češčine, kjer buhteljno pravijo "buchta", kar pomeni "kepa" ali "bunka", nemška beseda "die Buchtel" pa označuje tudi debelušnega človeka. Tudi v slovenščini lahko buhtelj pomeni debelega ali nerodnega človeka.

V nemških deželah pravijo temu kvašenemu pecivu "die Buchtel" ali "die Wuchtel", včasih pa tudi "Offennudeln" in "Rohrnudeln". Na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini in v Srbiji jim pravijo "buhtle", na Madžarskem pa "bukta".

Glavna značilnost buhtelnov je, da so oblikovani v kepe in se pečejo v enem pekaču. Med pečenjem kepe testa vzhajajo in se sprimejo, a jih pečene z lahkoto odtrgamo. Na Dunaju jih po navadi pečejo v okroglem pekaču v obliki rožice, tako da v krogu razporedijo pet kep testa, v sredino pa dodajo še šesto kepo.

Tradicionalno so buhteljni sladko pecivo, ki ga pogosto napolnijo s slivovo marmelado ali s češkim povidlom, marelično marmelado, včasih pa tudi z makovim, lešnikovim ali skutnim nadevom. Na Bavarskem jih pogosto polnijo z rozinami ali s celimi slivami, lahko pa so povsem brez polnila.

Buhteljne pred serviranjem pogosto namažejo tudi z vanilijevo omako ali potresejo s sladkorjem v prahu. Obvezno jih postrežemo še tople, saj so takrat najbolj okusni ali puhasti.

Mnogi danes neradi pripravljajo buhteljne, ker pravijo, da je z njimi veliko dela. V resnici pa ni tako. Največ časa vzame priprava in vzhajanje kvašenega testa. Testo lahko pripravite v večji količini in ga zamrznete, takrat, ko pa ga uporabite, ga odvajate in pustite, da vzhaja.

Za buhteljne potrebujemo: 250 ml mleka, 75 g masla ali margarine, 500 g pšenične moke (tip 500), 1 zavojček suhega kvasa, 50 g sladkorja, vanilijev sladkor, 4 kapljice arome limone ali ruma, ščepec soli, 1 srednje veliko jajce, 50 g masla za premaz, sladkor v prahu in nadev po izbiri.

V posodi segrejemo mleko in v njem stopimo maslo ali margarino. V večjo posodo presejemo moko, dodamo kvas, sladkor, vanilijev sladkor, aromo, sol in jajce ter na koncu vse skupaj z mešalnikom (z nastavkom za gnetenje testa) vmešamo v mleko s stopljenim maslom.

Sestavine najprej na hitro premešamo na najnižji hitrosti, nato mešamo na najvišji stopnji pet minut, da dobimo gladko in mehko testo. Po potrebi testo na koncu zgnetemo z roko.

Posodo s testom pokrijemo in pustimo vzhajati na toplem toliko časa, da naraste na dvojno količino. Pripravimo pekač velikosti 300x200 mm in ga namažemo. Pečico segrejemo na okoli 200 stopinj Celzija.

Vzhajano testo rahlo potresemo z moko, vzamemo iz posode in na rahlo pomokani delovni površini znova na hitro pregnetemo. Oblikujemo ga v podolgovat valj in razrežemo na 12 enakih kosov. Iz vsakega kosa testa z rokami oblikujemo kroglice, ki jih položimo v pekač v dveh vrstah, a ne preblizu skupaj. Med vsako kroglico naj bo malo prostora, da bo testo lahko naraslo.

Z raztopljenim maslom namažemo kroglice testa in jih pustimo, da vzhajajo. Ko so dovolj vzhajane, damo pekač v pečico in pečemo približno 25 minut oziroma toliko, dokler ne dobijo lepe zlatorjave skorjice.

Buhteljne postrežemo še tople, po želji jih potresemo s sladkorjem v prahu ali prelijemo z vanilijevo kremo. Postrežemo jih lahko kot sladico ali sladko glavno jed za zajtrk ali malico.

Nadevi za buhteljne:

a) Slivova ali marelična marmelada: Vsako kroglico testa sploščimo in dodamo žličko marmelade, stisnemo robove, da prekrijemo marmelado in spet previdno oblikujemo kroglico. Pazimo, da marmelada ne steče iz kroglice. Ko buhteljne polagamo v pekač, pazimo, da bo testo zlepljeno na spodnji strani.

b) Lešnikov nadev: Potrebujemo 100 g fine marcipanove surove mase, srednje veliko jajce in 50 g mletih lešnikov.

c) Sadni nadev: Potrebujemo 250 g marelic ali sliv (ali kombiniramo oboje). Sadje zrežemo na manjše koščke, po želji ga čez noč namočimo v nekaj žlicah ruma, cherry-ja ali portovca. Sadje z žličko nadevamo na kose testa in oblikujemo kroglice za buhteljne.

d) Drugi nadevi: Buhteljne lahko polnimo tudi s čokolado, lešnikovim namazom, skuto, makom, vsako kroglico testa sploščimo in dodamo žličko marmelade, stisnemo robove, da prekrijemo marmelado in spet previdno oblikujemo kroglico. Pazimo, da marmelada ne steče iz kroglice. Ko buhteljne polagamo v pekač, pazimo, da bo testo zlepljeno na spodnji strani.

e) Božični nadev: Potrebujemo 200 g mehke skute za peko, žličko dobro naribane limonine lupine, 40 g sladkorja v prahu, 1 beljak, 60 g rozin, 3 srednje velika jabolka, mleti cimet po okusu, 2 žlici limoninega soka.

Rozine preberemo in operemo. Skuto zmešamo s sladkorjem in limonino lupino. Beljak stepemo v čvrst sneg in ga nežno vmešamo v skutino zmes. Na koncu primešamo oprane rozine.

Jabolka operemo in jih naribamo, začini s cimetom, prelijemo z limoninim sokom in premešamo. Na kose narezanega testa položimo žlico skutnega nadeva in malo naribanih jabolk. Vogale kvadrata na vrhu dobro stisnemo skupaj, da med peko nadev ne uhaja ven. Buhteljne namažemo z maslom in položimo v pekač, ki smo ga namažali z maslom. Ko v pekač zložimo vse buhteljne, jih pred peko pustimo počivati še 10 minut.

c) Skutni nadev z rozinami: Potrebujemo 50 g zmehčanega masla, 50 g sladkorja, vrečko vanilijevega sladkorja, drobno naribano limonino lupino, 2 jajci, 300 g skute, 40 g rozin, rum po potrebi.

Rozine preberemo, operemo, stresemo v posodico, prelijemo z mešanico ruma in vode ter pustimo, da se namakajo.

Maslo, rumenjake in sladkor penasto umešamo. Dodamo limonino lupino in skuto, nato pa še stepene beljake in odcejene rozine. Nadev položimo na kose testa in oblikujemo kroglice za buhteljne.

Pa Bog žegnaj!

(www.okusno.je)

Dobra volja naj velja!

MOŽ JE DOMA NESTRPNO ČAKAL ŽENO, ki se je vračala z romanja v Lurd. (Šli so z letalom.) Nepričakovano pa pride na obisk domači župnik in pozvoni pri vratih. Mož hiti k vratom in reče: "Angelček, si ti?" Župnik odgovori: "Nisem angelček, sem pa od iste firme!"

OČE PRIDE K UČITELJU v šolo na govorilne ure in mu pokaže sinov zvezek. "Prebral sem, kar ste napisali Marku v zvezek. Samo zadnjega stavka ne znam prebrati." Učitelj prebere stavek: "Marko, piši bolj razločno!"

NA TRŽNICI se srečata Zdenka in Jera. "Dolgo se nisva videli. Kaj neki počneš?" "Imam shujševalno. Izgubila sem sedem kilogramov." "Kako? Nič se ti ne vidi!" "Seveda ne, če sem jih pa izgubila."

KATEHET PRI VEROUKU vpraša učenca: »Vojko, povej, kako se glasi prva Božja zapoved?« Vojko odgovori: »Ne jej!« Katehet: »A, takó!« Vojko: »Tako, da! Bog je že v raju Adamu in Evi zapovedal, da ne smeta jesti sadu z drevesa na sredi vrta. Tistih deset zapovedi je dal veliko kasneje!«

ŽUPNIK PRI VEROUKU vpraša Mojco: "Kaj je storil Jezus, ko se je postil 40 dni v puščavi?" Mojca odgovori: "Šel je v Kano na svatbo."

MLADA ŠPORTNICA IN NJEN ZAROČENEC sta se v župniji pripravljala na poroko. Na dan poroke pridejo nevesta, domači in svatje, čakajo ženina, pa ga ni bilo. Župnik je šel pogledat okrog cerkve in zagleda elegantno oblečenega moškega. "Oprostite, ali ste vi ženin športnice?" "Ne, jaz sem izpadel že v četrtfinalu!"

PRI VEROUKU so obravnavali Jezusovo priliko o izgubljenem sinu. Katehet razlaga, kako je bilo fantu hudo, ko je moral svinje pasti in zraven gladovati. Nato je vprašal enega učenca: »No, Lipe, kaj bi bil pa ti storil, ko bi bil svinjski pastir, pa bi bil moral gladovati?« Lipe: »Jaz? Jaz bi bil takoj eno prase zaklal.«

KMET GORKIČ je gnal kravo na semenj in jo prodal. Ko sedita doma s sosedom in klepetata ob kozarčkih rujnega, mu pravi sosed: »Bine, polomil si ga! Kravo si preveč poceni prodal!« »Eh, kaj bi to! Samo pomisli, da je bila krava zelo suhcena. Kako bi jo mogel prodati dražje?« »Čisto lahko! Samo pošteno bi jo moral napojiti!«

REVIJE, KI JIH TOPLO PRIPOROČAMO ZA BRANJE

MISLI, izhajajo že 71. leto. List je ogledalo slovenskega življa v Avstraliji. Celoletna naročnina je \$60. **Naslov:** MISLI, P.O. Box 197, Kew VIC. 3101; ☎ (03) 9853 7787; **e-mail:** slomission.misli@gmail.com <http://glasslovenije.com.au>

DRUŽINA, ki je na razpolago v cerkveni veži, prihaja po letalski pošti. Cena izvoda je \$ 4. **Naslov:** »Družina«, Krekov trg 1, p.p.95, 1001 Ljubljana, Slovenia; ☎ 0011 386 1 360 2830; <http://www.druzina.si>

BRAT FRANČIŠEK, je glasilo Frančiškovega svetnega reda v Sloveniji (FSR). Revija izhaja šestkrat letno. Letna naročnina je \$35. **Naslov:** Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana, ☎ 0011 386 1 242 9300, **faximile** 0011 386 1 2429 313

SLOVENSKA DIPLOMATSKA PREDSTAVNIŠTVA VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE V CANBERRI:

Veleposlanik: gospod Jurij Rifelj ☎ (02)6290 0000, **faximile** (02)6290 0619. **Poštne pošiljke:** Embassy of Republic of Slovenia, 26 Akame Circuit, O' Malley, ACT 2606. <http://canberra.veleposlanistvo.si> **E-mail:** sloembassy.canberra@gov.au

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE NSW

Častni konzul: g. Anthony Tomažin
Vice častni konzul: g. Mark Stariha
Level 1, 4 Railway Parade, Burwood, NSW 2134
T: +61 2 97154701, F: +61 2 97154801
slovenian.consulate.nsw@gmail.com

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE QLD

slovenian.consulate.qld@gmail.com
Do imenovanja novega konzula kontaktirajte veleposlaništvo v Canberri.

0409 074 760

Pomoč bolnikom in umirajočim

SPREMEMBA NASLOVA

Če se preselite na drugi naslov, Vas prosimo, da nam takoj sporočite vaš novi naslov. Prav tako sporočite spremembo telefonske številke, e-maila in drugo.

VELIKA NOČ 2022

VESELJE VELIKE NOČI je potrebno, da zmoremo ohranjati pogum in zaupanje sredi našega nemirnega življenja in sveta. Jezusovo vstajenje je pa že zdaj navzoče v našem življenju. Naj vse nas luč vstajenja prežari in nas napravi pričevalce Vstalega Gospoda.

BLAGOSLOVLJENO VELIKO NOČ VOŠČIMO P. DARKO IN ROJAKI

MT. PRITCHARD, NSW: CERKEV KARMELSKE MATERE BOŽJE

Župnija Karmelske Matere Božje je bila ustanovljena leta 1960, prej je spadala pod župnijo Liverpool in od 1949 pod župnijo Cabramatta. Sedanjo cerkev so zgradili v letih 1986-1991, ko je bil župnik tukaj naš rojak g. Edward Sedevčič (od 1984 do 2001). Takrat so tudi zgradili novo šolo in župnijske prostore. Cerkev je posvetil sydneyški nadškof kardinal Edward Bede Clancy 31.5.1991. Prvo cerkev (sedaj Parish Centre) so zgradili leta 1961. (www.olmcmtpritchard.org.au)

